

Opisni oblik pridjeva

Prošli smo tjedan naučili što je to imenski predikat i kako se koristi. Naučili smo reći *ona mačka je crna*, a danas ćemo naučiti nešto naizgled jednostavnije - kako reći *crna mačka*.

Teorija - opisni oblik

Opisni oblik riječi je onaj kojim ta riječ opisuje imenicu. Opis uvijek prethodi imenici na koju se odnosi. I u hrvatskom jeziku, to je istina za jednostavne slučajeve gdje se radi o jednom ili više pridjeva (npr. *crveni auto*, *lijepi plavi Dunav*). Međutim kad opis nije samo pridjev već cijela zavisna rečenica (npr. *mačka koju sam jučer vidio*), ta rečenica slijedi nakon imenske riječi koju opisuje.

U japanskom jeziku, situacija je jednostavnija - kakav god opis bio, uvijek prethodi imenici na koju se odnosi.

U tablici ispod dan je opisni oblik い, な i の pridjeva.

+ neprošlost	+ prošlost	- neprošlost	- prošlost
~ い	~ かった	~ くない	~ くなかった
~ な *	~ だった	~ じゃない	~ じゃなかった
~ の *	~ だった	~ じゃない	~ じゃなかった

Vidljivo je da svi oblici osim prvog stupca za な i の odgovaraju kolokvijalnim predikatnim oblicima koje smo naučili prošli tjedan. Ovo je dio veće pravilnosti u jeziku koja vrijedi i za glagole, a koja nam omogućuje da na jednostavan način imenicama pridružujemo složene opise.

Značenje prošlosti i negacije opisnog oblika

U hrvatskom jeziku, pridjevi nemaju prošlost i negaciju pa nije jednostavno odrediti što točno takvi pridjevi u japanskom znače. Pogledajmo neke primjere.

しろい ねこ	<i>bijela mačka</i>
たかかった き	<i>drvo koje je bilo visoko</i>
おおきくない いえ	<i>kuća koja nije velika</i>
あまくなかった りんご	<i>jabuka koja nije bila slatka</i>
しずかな こうえん	<i>tihi park</i>
びょうき だった ともだち	<i>prijatelj koji je bio bolestan</i>
かんたん じゃない もんだい	<i>zadatak koji nije jednostavan</i>
きらい じゃなかった とり	<i>ptica koju nisam mrzio¹</i>

Kao što možemo primijetiti u primjerima iznad, prijevod u hrvatskom jeziku je elegantan samo u jednostavnom slučaju gdje pridjev nije ni u prošlosti ni negiran.

¹U jap. ovakav način govora implicira da je govorniku ptica ipak bila pomalo draga.